

BUDAPESTA
14 Ianuarius st. v.
Dumineca 26 Ianuarius st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strad'a*
arborelui verde nr. 12.

Nr. 4.

ANULU XV.
1879.

Prețulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Parol'a lui Ali Muzdi pasia.

— *Novela originala.* —

(Fine.)

Junele tacu; ier pasi'a deveni palidu ca cer'a.
Cate-va minute nu intrerupse tacerea nici unul
din ei.

Apoi incepu pasi'a cu tonu tremuratoru :

— **Maestre!** Am comori, auru, argintu, pietrii
scumpe; eu iti voi dau o statua de auru cu ochi de dia-
mante, cu salbe de margaritare . . .

Tinerul nu response; dar pasi'a continua :

— **Frumseti'a e trecatore, amorul e unu visu.**
Tote sunt desiertațiune, aurul e unu adeveru realu.

Junele response laconicu :

— **Am quisu, si eu nu-mi stramutu cuventu.**

Responsul atinse durerosu ambițiunea lui pasia,
dar suferi.

— **Iti dau timpu; trei zile te cugeta, si-mi res-
punde!**

Si au trecutu trei zile si maestrul i-a datu ace-
lasi respunsu.

— Tronul sultanului se apesa pe umerii mei,
maestre; si cand me voi clati eu, acela se va respit.
Cere favoruri, si sultanul ti-le va da.

— **Am quisu, si eu nu-mi stramutu cuventu,** —
repetà junele.

Peste trei zile pasi'a l'a chiamatu iera la sine :

— **Maestre, Beila e vieti'a mea; eu ceru vieti'a**
dela tine, nu mi-o rapti! Voiu scote sabi'a, voiu trece
orientul de-alungul, voiu dobori tronuri si ti-le voi
pune tote la picioarele tale, — **disse pasi'a rogatoru.**

— **Am quisu si eu nu-mi stramutu cuventu.**

Din ochii lui pasi'a se versara doue lacrimi mari
la aceste cuvinte, dar nu disse nimica.

Atunci la semnul datu de pasia se ivi unu
eunuch.

— **Implinesce mandatul!** — disse Ali cu voce du-
rerosa; si eunuchul se departa.

Ei statura unu timpu fara a dice vreunul vr'unu
cuventu. Ciubucul lui pasia se stinse in mana, ochii lui
rataciau ca prin visu si budiele i tremurau.

La unu timpu se audf in departamentul hadinc-
lor unu tipetu, dar numai odata.

Peste cate-va minute se redica perdu'a si lasa a
se vede o redicatura ca unu patu invescutu albu.

— **Poftimu, maestre, ce ai cerutu ti-se va da.**

Si pasira ambii si se apropiara de patu.

Ali pasia sbiera cumplitu, dar cu voce plân-
gatore.

— **Maestre, Ali pasia nu-si schimba cuventu,**
— disse elu, apoi cu man'a sa propria redica velul ce
acoperia patulu.

Pe patu zacea Beila palida, morta. Angerul
mortii isi suflase florile sale galbine pe faci'a ei frumó-
sa. Pe grumadi i se vedea o varga veneta fara unu pi-
curu de sange.

Erà locul lantiului.

Pasi'a vediu faci'a ei si cadiu pe pamentu ca
fulgeratu.

Intr'alta di s'au inchisu portile gradinei si Ali
pasia si-a luat adio dela lume. Si de atunci nu l'au
mai vediu amicu seu inimicu in veci.

Numai pescarii de pe malul marii, si corabierii il
vedeau de pe mare totu mereu standu langa o statua
de marmore si plangendu.

V. R. BUTICESCU.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —
(Urmare.)

— **In adeveru, acuma audu pentru prim'a-ora,**
ca dta posedi virtutea modestiei.

— **Seu alta ore-care virtute,** — surise elu. Speru
ca Mrs Galbraith isi face datorfa si-ti impartasiesce,
ce fel de monstu sum.

— **De siguru, eu inse am curagiu si nu me temu**
de monstrii. Forte am doritu se te vedu si se vorbescu
cu dta despre ceva.

Ei se suira pe balconu. Noptea era placuta, ste-
lele luciau pe firmamentul intunecosu, marea era adan-
ca si tacenda sub ei, si music'a se audia de departe.
Reminiscinti'a acelei scene il persecuta pe Guido Carls-
court in anii urmatori; ierasi totu vedea elu acea fin-
tia frumosa, acei ochi mari lucitori, acehu peru auriu
impodobitu cu margaritari si rose.

— **Dta, Mr. Carls court, vei sci despre ce voiescu**
se vorbescu cu dta, — incepu ea pripitu; — unde e
Alice Warren?

Ochii ei zafrici se atintira aspru spre elu. Era
elu vinovatu? Nu, nu acesta e esteriorul vinovatiei.

— **Eu, Miss Lisle, nu sciu; dar me temu ca i s'a**
intemplatu ceva reu.

— Scii, că se vorbește, că dta ai fi culpabilul?
— Îl întrebă Paulina.

— Sciu, înse nu sîm. Ce-i dreptu, noi caletori-ramu la olalta la Londra si în vagonu îmi veni aminte, că Alice are de cugetu a face unu ce reu. Ea me rogă sè o conducu la adress'a data, pentru că eră nòpte si se teme.

— Si ai condus'o?

— Da; am condus'o în o casa apròpe de Tottenham Court Road, si am predat'o unei dòmne. De atunci trecura nòue septemâni.

— Si nu o-ai mai vedîutu?

— Ba vedîutu nainte cam de 14 ñile, înse ea eră numai umbr'a aceleia. Nu voiea sè-mi descopere nimica, si nici nu am voitu sè o întreb. În casa o numiau „Mrs Brown“?

— Eu dara plecu mîne îndata la Londra si o voiu cautá; am scîutu că dta îmi vei sci da deslucire despre ea.

— Îmi pare reu, Miss Lisle, că trebuie sè-ti nimicescu sperantiele; deja e pré târñiu, ea nu se mai afla acolo.

— Nu?

— În ñiu'a urmatóre voieam sè o cercetediu ierasi, pentru că înfaçisiera ei neconsolavera me neliniscia. Servitòrea de acolo înse îmi împartași, că respectivulu domnu a platitu chirf'a si i-a spus, că Mrs Brown va parasì orașiul. O trasura a si venitu dupa ea; altele nu am pututu aflá.

— Te rogu Mr. Carls court, spune-mi, pe cine cugeti, că ar fi sedus'o, sub pretestul, că se va cununá cu dèns'a?

— Scusa-me, Miss Lisle, deca nu sîm în stare a-ti împartași prepusul meu.

— Sciu că acela e fratele dtale. Si mai nainte se interesá elu de Alice, si negreșitu lui i si urmá. Elu néga, înse eu am juratu, că-lu voiu aflá, si apoi vei vedé.

— Dta, Miss Lisle, esti în adeveru o sincera amica.

— Am iubit pe Alice cá pe o sora a mea, si pe cine îl iubeseu odata, acela sub tóte împregiurările póte contá pe amic'ia mea.

— Amic'ii dtale sînt dara de invidiatu, eu asiú voi sè me puni si pe mine pe acea lista. Ar fi o ocasiune binevenita, a esericiá compatimirea dtale, dara, firesce, eu nu o meritu.

— Eu sîm amic'a dtale, — raspunse ea linistita.

— În adeveru? cu tóta monstruositatea mea, ce ti-a enaratu Emil, Sir Hugo si Mrs Galbraith, despre mine ói'a cea négra?

— Cu tóte acele. Deca parasimu pe amic'ii nostrii pentru că sînt nefericiti, acea amic'ia nu are nici o valóre.

— Nefericiti? Acésta suna magulitoru pentru astfel de camaradi depravati, cum sîm eu, si totusi íti multumescu pentru bunatatea dtale si nu te voiu uitá curèndu.

Ea privi spre elu, aruncá apoi privirea în jos si se jocá cu ventrariul.

— Mr. Carls court, — ñise ea, — se vorbește despre dta, că esti în perplexitate. Deca sîm amic'a dtale, fi-mi va permis, oh, nu fi mániosu — fi-mi va permis sè te ajutu? Eu am destui bani, si nu-mi trebuiescu, eu asiú fi norocósa, deca —

— Nici unu cuvèntu mai departe, te rogu Miss Lisle; íti multumescu din ánima, acea înse e cu ne-

putintia. Marinimositatea dtale va remáné pururea în memori'a mea, de si nu sîm demnu de ea.

Elu erá cu multu mai tare emoñionatu, decátu voiea sè se arete.

— Nu uitá, că tóte sînt adeverate ce se vorbescu despre mine, si că tóte le meritu ce au venitu asupra mea. Eu ónsu-mi m'am ruinat. În jos mergemu totu-de-una repede, si cu atátu mai repede, cu câtu sîntem mai decadiuti. Caderea mea erá placuta, si când va veni finitul, undele apei vor jocá de asupra capului meu. Nu-ti respí, Miss Lisle, compatimirea spre mine, eu nu o meritu. Fi-mi-va permis sè te conducu înderetu?

Ea erá fòrte palida când se rentòrse în sal'a de balu. Cu unu complimentu o predete Guido Carls court jocatorului urmatoru, si nainte de a disparé la-crimele din genele ei, ea sborá de nou între șirele saltatorilor.

Dupa cinci minute locotenentele Carls court parasì balul, suvenirul acelei feçie placute înse, care revelá lumin'a stelelor, îl luá cu sine.

Capitulul VI.

Unu petítu.

Totu în sér'a acca avì Miss Lisle înca o conversañiune interesanta.

Dupa jocul din urma ea merse neobservata, dupa cum credea ea, în conservatoru si ocupá locu într'unu fotelu, spre a fi singura cu cugetele ei.

În ánim'a ei se stèrnì o compatimire càtra Guido Carls court. Elu putea fi nedemnu acelor simñteminte, înse Paulina numerá 18 ani, si elu erá asiá de frumosu.

Pe când ea erá adâncita în cugete, si audí deodata o voce lînga ea.

— Dsióra, eu te-am cautatu în totu locul spre a-ti imputá tractarea nemodesta façia de mine.

Ea îl privi mániosu; sè nu aiba ea pace nici odata de acestu nesuferibilu?

— Lordulu Montalien se ostenesce pré multu în-sedaru, — raspunse ea rece.

— Pentru ce ai jocat dta cu toti, numai cu mine nu? Cu ce te-am ofensatu eu, Miss Lisle?

— Cu nimicu; Lordul Montalien nu merita nici o imputare.

— Cátu de ironicu vorbești! Precum vedu, me uresci?

Ea se jocá tacèndu cu ventrariul.

— Eu nu pot suferi acést'a, — ñise elu pasionatu; — dta tractedi cu mine, cá cu unu cîne, si eu — eu sîm în stare sè moru pentru dta.

Paulina cascá.

— Fòrte eroicu, Mylord; dar nu voiescu sè te espunu la astfel de neplaceri.

— Portarea dtale façia de mine o potu multumí fratelui meu, eu l'am vedîutu cu dta pe balconu.

— Si ni-ai datu onórea a ne observá?

— Scusa-me, Miss Lisle, dar n'ati avutu trebu-intia de ast'a; v'ati suitu pe balconu în façia tuturor. Ce ti-a împartașitu Guido despre mine?

— Acésta întrebare e nedémna de fratele dtale; Guido Carls court nu e atátu de lasiu, sè vulnereze în íntunerecu.

— Asiá dara elu a gasitu în dta o amica?

— Da.

— Si prin urmare, dènsul cu tóta usioretatea mintii lui e de invidiatu. Lui ai promis amic'ia dtale,

iér mie mi-o refuzi, eu înse te întrebă înca odata : cu ce te-am ofensatu ?

— Si mai odata îti respundu si eu, că cu nimica. Portarea dtale este de modelu în tóte fazele vietii. Mrs Galbraith me cautà, trebue sè me ducu.

— Înca unu momentu, dsióra ; eu nu potu suferi mai multu acést'a nesecuritate, voiescu sè vorbescu. Paulino, eu te iubescu si-ti ceru mân'a.

Elu se aplecà naintea ei. Erá fórte emoționatu ; sciea ce i va respunde si totusi i adressà aceste cuvinte.

Ea se sculà si-lu privi, si nu erá nici suprinosa, nici în perplesitate.

— Acestu petítu e fórte onestu, — díse ea rece, dara însu-ti abiá puteai așteptá sè-lu primescu.

Ea plecà, elu o urmà.

— Dta me respingi, Miss Lisle ?

— Da.

— Dta nu me iubesci ?

— Nu.

— Prejudeca Paulino, eu îti oferu dtale unu titlu dintre cele mai vechi ale tierii, si starea averei mele nu-mi póte face nici o imputare. Eu te iubescu si-ti voiu servi, cá Iacobu Rachilei ; te rogu nu me respinge !

Vocea lui se înfrânse ; elu își jocà bine rolul.

Pe buzele Paulinei jocà unu surisu usíoru.

(Va urmá.)

Nóptea nuntii.

u coloru stralucitóre
Templul mare-i luminatu,
Raze vii, schinteitóre,
Peste lume cá unu sóre
Blând au înundatu.

Mii de facile luminóse . . .
Toti sânt veseli zimbitori,
Juni si dame gracióse
Ísi trimitu priviri voióse,
Dându-si dulci fiori.

Dar . . . tacere . . . prin mulțime
Unu murmuru iute-a trecutu,
Audíti, mirés'a vine . . .
Iéta-o, faceti locu junime . . .
Câci a aparutu.

Cóm'a-i de-auru, lunga, désa,
Cade 'n valuri p'al ei sinu,
Cu betél'a-i de mirésa,
Ce pe braciú-i albu se lasa,
Graciosu se 'ngânu.

Toti o vedu, înse le pare
Cà 'ndestul n'o potu vedé !
Lânga ea mirele-apare,
Unu surisu de îngâmfare
Pe buze-i trecea.

„Cine esti, o tu straine ? —
Jun'a féta cugetá, —
Vai ! . . . eu tremuru lânga tine,
Juraméntul voiu a-mi tine,
Mân'a nu-ti voiu da.“

Si dícënd, a sa gândire
Índreptá spre-al seu iubitu.
Ce prin câmpu în aiurire
Ducea pasu 'n ratacire,
Plângëndu obositu.

„Când vei vré, amante dulce,
— Ea dícea — sè me gasesci,
Si-i vedé în drumu o cruce,
Acolo, plângënd atunce,
'Tristu sè te opresci.“

Preotul spre ei pasíesce,
Cununíile le-a pusu ;
Altu 'ncepe de citeasca,
Înse pare cá jalesce
Díu'a ce-a apusu.

„Ce ochi dulci ! Ce faciá blânda !“
Unul altuia síoptiá.
Dar pe buz'a ei ardíenda
O durere palpitânda
Tremurându veghiá.

Când paharul se aduse
Vinul nuntii a gustá,
Mirele pe buze-l puse . . .
Sucul mortii el beuse . . .
Lumea murmurá.

Iér mirés'a radiemata
De-unu braciú síovaindu, amaru,
Díse : Nunt'a-i terminata,
Sè bemu mórtea-amestecata
În acestu paharu !

Tremuru facilele aprinse
Si-unu fumu negru s'a 'naltíatu :
Candelele tóte-su stinse,
Boltile 'n doliu cuprinse
S'au întunecatu.

Printre stélpi vântul strabate,
Lilieci trecu în sboru ;
Ei prin turnul 'naltu se bate,
Stingu luminele 'ntristate
Cu arip'a lor.

Glasu de preoti trist vibréza,
Cântecu funebru cântându.
Ochii 'n spaima lacriméza ;
Cíocli negri 'naintéza,
Tortíele tîindu !

Nópte ! Spaima ! Vântu ! Orgia !
Cas'a Domnului a 'ncinsu.
Asprul mirosu de tamâia ;
Reci fiori de agonía
Pe paméntu s'a 'ntinsu.

Iér drumetíul ce sosese
Câtra casa-i meditându,
Printre vântul ce mugesce,
El aude, când s'opresce,
Clopotul plângëndu.

Calindarul septemănei.

Dumin.	14 26	F. 32 d. R. 15 Luc. a lui Zach.
Luni	15 27	cc. pp. Paul Teveul, Ioan Colibas.
Marti	16 28	înch. lanț. s. Petru, s. st. m. Damasc.
Mercuri	17 29	c. p. Antoniu M., c. Acila.
Joi	18 30	ss. pp. Atanasiu, Ciril.
Vineri	19 31	cc. pp. Macariu, Melețiu.
Samb.	20 1	c. p. Eutimiu M., s. m. Euseviu.

Mirés'a leului.

Sântemu în carnaval. Music'a resuna prin sale, si fericitele parechi sbóra la melodí'a valsului îmbetatoru. Totul e veselía. Fericire se reflectéza pe tóte fețele.

Si la acompaniarea musicei, la adíarea usióra a vântului ce produce dantiul fantasticu, câte priviri infocate aprindu unu simtiementu dulce, câte șioptiri secrete alimentéza o visare tainica, si câte stringeri de mâna sigiléza o legatura vecinica!

E timpul veselíelor, a bucuriei si fericirii, în care díeul Amor își îndrépta sagét'a si nimeresce pe alesii sei.

Ferice de aceia, cari își potu relisá aspiratiunile lor dulci! De câte ori înse sórtea cruda pune pedece în calea fericirii multora!

Nu toti aceia cari se iubescu, potu sè devina si fericiti. De multe ori amorul lor nu se póte confessá înaintea altarului, căci un'a séu alt'a pedeca i respinge de acolo.

Un'a din acele istorii nefericite, cari totu-de-una se repetiescu, si cari — dupa díș'a lui Heine, remânu totusi purure nóue, este si urmatórea:

Fíic'a unui proprietaru de menagería iubiá pe unu june. Îl iubiá cu totu focul ánimele sale de fecióra. O iubiá si elu. Nu lipsiá nimica pentru realizarea fericirii lor, decátu binecuvântarea parintilor.

Înse aceea nu numai lipsiá, ci voi'a parintilor erá cá ea sè se marite dupa altul, pe care nu-l iubiá, pe care nu-l putea suferí, pe care îl uríá . . .

Jun'a fetitia aprinsa de amoru, dícea, cá mai bine va murí, decátu sè fia soci'a aceleia.

Dar însedar! Parintii remasera surdi la tóte rugamintele ei.

Díu'a cununíei sosi. Ea îmbracá hain'a de mirésa, si asiá îmbracata întrá pe neobservate în casul'a leului si i díse netedíndu-l:

— La olalta amu crescutu. Dar acuma eu süm mare, parintii me silescu sè te parasescu. Ei mi-au alesu unu mire pentru care n'am ochi sè-lu vedu. Însedar n'am opusu. Mirele n'a renunciatu. Parintii au ficsatu în díu'a cununíei. Díu'a aceea a sositu. Iétame-su în haina de mirésa. Nu mai este mántuintia pentru mine . . . Iéta colo vine mirele meu! . . . Credinciosul meu sotíu din copilaría, am vinitu sè te sarutu înca odata!

Si ea îl sarutá. Si numai decátu casul'a se cutremurá de unu racnetu înfricosíatu. Leul vedíndu, cá se apropia unu stráinu, sari la gratía, spre a tîné paza la usía, cá nimene sè nu se póta apropia de féta.

Ea se înspaiménta. Cere, plânge, striga; dar însedaru! Leul nu se mișca.

Atunce junele cerú iute o pușca. Aceea i se adu-

se. Dar leul observá, si înainte de ce junele si-ar i putu descarcá pușca, sari spre féta si o sugrumá.

Apoi se culcá si elu lánga cadavrul ei, așteptându-si mórtea . . .

Momentu dramaticu! Acesta a oferitu sujetu lui Chamisso pentru o poesia frumósa; iér unu pictoru i-a facutu ilustrațiunea ce o reproducemu în nr. presente. I. H.

Balu românú în Sas-Sebesiu.

— 7/19 januarie.

„Balul Românú“ de eri, arangiátu aici cá si pâna acuma în folosul școléi române d'aici, cu privire la rezultatul materialu a fost îndestulitoru, iéra referitoru la efectul moralu a fost nepretíuitu.

Balul românú de eri a probatu pe deplinu, cá românii d'aici nu numai pe terenul publicu-politicu, ci si la întreprinderile lor sociale n'au absolutu trebuintia de ajutorul séu spriginul strainilor.

Profund'a mahnire a conlocuitorilor nostri sassi, ba la unii chiar ur'a nedumerita în contra a totu ce nu-i sassescu, provocata prin triumfurile românilor pe câmpul luptei publice, a facutu de acestu balu românú a fost cercetatu numai de românii din locu si unii nerasi filo-români d'aici.

Din locurile învecinate n'a venitu mai nime, mai cu séma din pricin'a serbatorilor. Si pricepe, dintre A. Iulianii pretențiosi nici asta-data nu ne-a spriginitu nici unu sufletielu.

Cu tóte aceste balul arangiátu spre celu mai sântu scopu naționalu, pentru școl'a româna, a reeșitu, si ni-a oferitu o séra bogata de placceri.

Șírlu pieselor de dantiu s'a începutu cu „Arde-lén'a“ si s'a închiaiatu cu „Lugosian'a.“

Cu satisfaciune trebue sè amintescu, cá mai cu séma românele au escelatu prin îmbracaminte nelucușose si gustuóse.

La splendórea si viociunea balului, care d'abiá la crepatul dílei s'a închiaiatu, au contribuitu multu dómnele: Piso, Munteanu, Schneider, Cretioescu, Savu, Davidu, Pellion, Blag'a, si domnișórele: Piposiu, Besanu, Ohnitíu, Stefanu, sororile Paulas, Laupp, Bayersdorf.

Acésta proba prestata cu dreptu ne póte îndemná a întreprinde fára téma aici si pe venitoru arangiarea de astfel de întalniri si petreceri naționale. V.

M o d ' a.

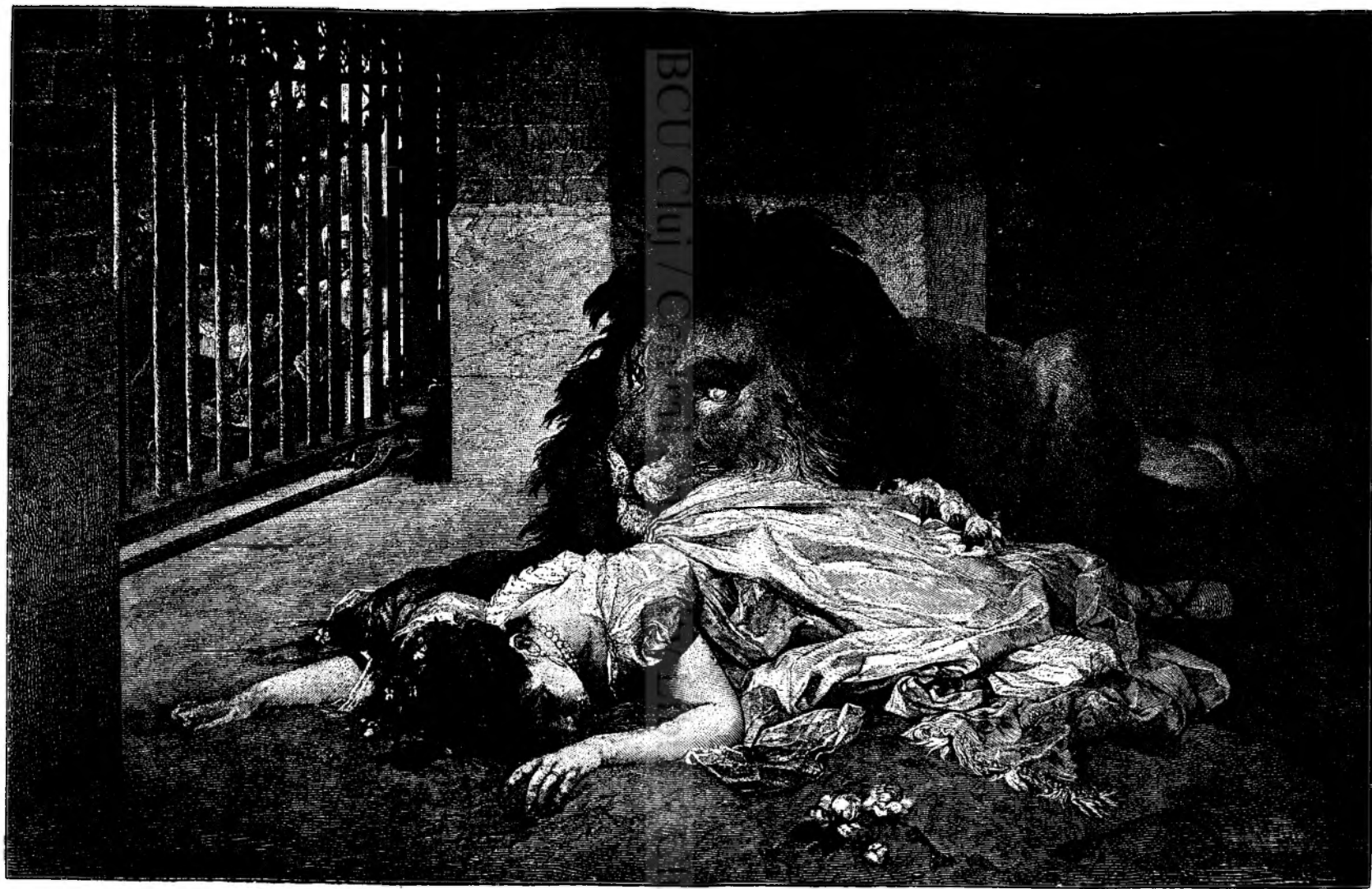
Budapesta 13/25 januarie.

Sesonul balurilor s'a începutu. Tóte damele cari vreu sè particepe în carnavalu acesta la vr'unu balu, séu cá dantiátóre séu numai cá gardedame, sânt ocupate cu pregatirea toaletelor.

Si acésta nu este unu lucru usóru. Considerându cerintțele timpului, posițiunea nóstra în viét'a sociala, dar mai alesu pung'a nóstra, arangiarea unei toalete potrivite ofere unu materialu de ajunsu de mediatu.

Câte fete tinere vedemu în tóte dílele, séu mai bine în tóte serile, oprindu-se cu o placere sublímá înaintea esposițiunilor modistilor, admirându toaletele espuse, si departându-se sub impressiunea unor simtieminte opuse.

Unele se bucura, cá si ele vor avé acusi asemenea toalete, altele își ínnéca suspinele dorintíelor nereali-

Mirés'a leului.

sabile și se departeaza cu întristare adâncă. Iéta ce pôte o toaleta de balu!

Sè descriu acuma o toaleta de balu din cele multe câte am vedîutu în zilele trecute.

Din faille galbenu deschisu, croitur'a princesse-robe, cu șlepu fôrte lungu încoltîuratu; dinainte de desubt e decorata cu unu volanu latu, cu îndoiture late; din dereptu cu multe volane merunte, de-asupra volanelor, decorata cu niste pufuri de tarlatan din aceeași colóre, stropitu cu auru, cari pufuri sînt prinse câtra faille cu niste ghirlande de bordeaux închis și cu frundie întunecóse; tali'a decoltata, pe care iérase vine decorație totu din același tarlatan și aceleși flori; mânecile sînt fôrte scurte, abia de dóue degete.

Pentru fete tinere este mai placuta si mai eleganta colóreă alba, vêneta deschisa séu ros'a, din faille, satin séu tarlatan, cari tóte se potu decorá cu atlas și flori totu din aceeași colóre.

Între altele vedîu și toaleta de serata séu concertu, pentru baroness'a N. Rochi'a din moire vênetu deschisu, de desubtu unu ruche fôrte latu, încretîtu tare, și nimica alta decorație pe ea. Peste rochia unu fracu lungu de catifea colóreă bordeaux, care ajunge mai pâna la capetu șlepului, pe care nu vine nici o decorație.

Entré din gangarn albu, croitu unu guleru simplu, în giuru decoratu cu primu de vulpe alba séu cu de lebeda.

Cele mai nóue ventrere (Fächer) de baluri și de teatre contînu unu completu necessaire de toaleta, care e compusu cu multa istețime și fôrte practicu. Ambele părți din afara se deschidu că niste usi de etui, și contînu o mica oglinda, unu pieptene-miniatur fôrte finu, trei ace de peru și șiese bumbusce, tóte aceste într'o parte; de cealalta se gasescu trei ace de cosutu cu atia négra, vêneta și alba, câteva bucâti de flaustru englesu și unu micu forfecasiu. ALESANDRINA.

Cronic'a lunei.

Diet'a a tînutu joi o șiedintia scurta în care s'a primitu budgetul camerei pe lun'a lui ianuarie; s'a ascultat raportul relativu la mausoleul lui Deák, și s'a decisu alegerea unei comisiuni nóue. În fine ministrul de comerțiu a subșternutu unu tratatu de vama încheiatu cu Frânci'a, iéra comisiunea de comerețu a raportatu despre tratatul de comerețu cu Italia.

Resboiú la primavéra. Tóte semnele aréta, că la primavéra resboiul se va rennoi. Min'a care va esplodá, are sè fia Rumeli'a orientala, unde agitațiunile rusesci gasescu unu terenu fôrte productivu. Austro-Ungaria va întrá în Novi-Bazar, și nu se scie, déca nu va fi și acolo unu conflictu că în Bosni'a și Hertiegovina.

În Hertiegovina domnesce miseri'a cea mai mare între refugiatii repatriati. Guvernul a decisu, că celor mai saraci, cărora le lipsescu chiar și vitele trebuitóre, sè li se dea bucate. În Mostar s'a formatu unu comitetu de ajutorare, care a și adunatu 10,000 fl.

Din Seraievo se scrie, că poporațiunea ortodocsa a serbatu cu mare bucuria diu'a Bobotezei. Mii și mii de ómeni au asistatu la acésta ceremonía, căci de 500 de ani nu li-a fost permisu a tîné în liniște acésta serbare.

Din Belgrad se depeșiéza, că guvernul rusescu n'a primitu pe colonelul Catargiu, care a fost numitu epresintantu al Serbiei în Petersburg, pentru că dânsul r românu; guvernul sêrbescu a numitu dar în locul lui pe Sava Gruiciu.

Cîum'a în Rusia a fost adusa de niste casaci cari s'au rentorsu de pe câmpul resboiului. Unu medicu a constatat, că cei cari sînt loviti de acésta grozava bóla, se plângu îndata la începutu de o fôrte mare slabiciune, o nespusa durere de capu, frica, tîuire de urechi și durere de stomacu, și că acésta stare duréza fôrte pușin, astfel că deja dupa câteva óre atențiunea medicului e absorbita de umflarea glandulelor de la subțóra și de cele mai aprigi simptome de friguri. Mórtea urméza de obicei dupa 24 óre; sînt înse esceptiuni, când urméza și mai târđiu.

Emanciparea evreilor în Români'a tîne în mare agitațiune spiritele de acolo. Unu strainu, mare proprietaru, scrie în „Rom.“ aceste: „Scie Europ'a ce este israelitu polonesu la noi? Elu este fiul Agarei, despre care ângerul Domnului đice: „mân'a lui contra tuturor și a tuturor contra lui;“ este fiint'a despre care amu auditu chiar pe unu israelitu spaniolu đicêndu: „Déca totii evreii aru fi cá cei din Moldova, m'asîu face crestinu!“

În Francia cifr'a totala a grațielor acordate condamnatilor pentru fapte ce stau în legatura cu comun'a, este de 2,245. Mai sînt 4—500 condamnati, a căror pedépsa va fi schimbata.

O nenorocire cumplita. 200 de rusi, între cari cei mai multi oficiari și unu generalu, și-au gasitu mórtea într'unu accidinte întêmplatu pe drumul de feru dela Adrianopole la Filipopoli, unde unu trenu întregu s'a prevalitu în rîul Arda.

Iérase decorațiuni rusesci! Russi'a pe de o parte rapesce din teritoriul României și astfel — cu sfruntarea grațitudinei datorite unui aliatu care a scapat'o de rușine — insulta națiunea româna, de alta parte înse tramite cu redicat'a decorațiuni singuraticilor fii ai României. Și, lucru tristu, Români le primescu! De curêndu iérase a sositu la Bucuresci o multime de decorațiuni rusesci.

Turcii și tatarii din județiu Tulcea, întorsi la caminele lor, adresséza ministeriului din Bucuresci o adresa de multiamire pentru parintiesc'a îngrigire, tramitiêndu-le o administrațiune cu totul drépta și nepartinitóre.

Convențiunea austro-turcésca se va subscrie în curêndu. Austria va avé libertatea de administrare în Bosnia și Hertiegovina, afara de Novi-Bazar, unde administrațiunea turcésca va fi mantînuta cu o ocupare micsta.

În Rumelia orientala, domnesce o mare agitațiune în contra restaurării regimului turcescu dupa retragerea Rusilor. Cuvêntulu de ordine datu de comitetulu de acțiune are de scopu de-a cere unu guvernatoru european séu resboiulu. Înainte de tóte, au de gându sè adreseze puterilor mari o petițiune pentru a dobândi numirea unui guvernatoru generalu de origine europeanu.

Bismarck a tramisu pe consiliarul Finkelnbvr la Viena, spre a se întielege cu autoritățile austriace asupra mesurilor de luatu în contra întinderii ciumei din Russi'a.

Dobrogea. Tóte proprietățile parasite de cătra locuitorii din Dobrogea, pe timpul resboiului, se vor restituí, deocamdata, de cătra administrație proprietarilor lor, îndata ce dânsii se vor presentá pâna la 1 jan. 1880, cu dovedi, că proprietățile ce reclama le-au posedatu înainte resboiului. Administrați'a județiana va procede la facerea inventarielor în regula de tóte proprietățile parasite. S'a deschisu unu creditu estro-oroinaru de 10,000 lei ministrului de internu, spre a

veni, cu modu de împrumutare, în ajutorul unora din locuitorii Dobrogei, cari din caus'a resboiului parasindu-si locuintele, astadi sânt reîntorsi fiind lipsiti de existința.

În Moldova, scrie „Rom. Libera“, se produc agitațiuni. Si aceste, din nenorocire, se întemeieza pe cuvinte puternice. Moldova, făcându unirea, si-a sacrificatu individualitatea politica, si-a anihilatu centrul de românismu din Jasi, care a devenitu unu tîrgu evreiescu. Perderea Basarabiei a ranitu pe toti românii, dar a ranitu în deosebi pe moldoveni. căci Basarabi'a a fost Moldovei, șiu dînsii, imputându acêsta perdere politicei nenorocite a dlui Bratianu. „Acuma muntenii voiescu sè împămîntenêca pe jidani, fără noi!“ — ieta testualu cuvintele pronunciate într'o întrunire de capetanii din Moldova. Spre a înlaturâ reul, numitul diuaru propune unu cabinetu de reconciliațiune sub presiedința dlui Bozianu, carele singuru ar putè întruni sub presiedința sa tôte capetanile grupurilor politice.

Literatura si arti

Scôl'a lucrului de mâna. Sub acestu titlu a aparutu la Bucuresei o interesanta lucrare didactica, despre care „Rom. Lib.“ scrie, că cuprinde 124 figuri litografate din cele mai frumoșe ce au eșitu pân'acum în capital'a româna, si o mulțime de reguli instructive în artea lucrului de mâna. Se dice, că dame din cele mai competente au recunoscutu marea importantia ai acesteia lucrări. Acusi va aparè si seri'a a don'a, care va cuprinde, între altele, si art'a eroitrici.

Stagiunea teatrala în Iasi s'a si terminatu. Oper'a italiana dusa de Franchetti a reșit bine; dar trup'a dramatica, dirigiata de dl Pascaly, n'a avutu acestu norocu. Dl Pascaly a si parasitu Jasi si a mersu sè joce în orasiêle din provincia.

Unu diuaru giganticu. Unde apare? Se întielege, că în America. Acestu diuaru e mai mare decâtu tôte cele cunoscutu pân'acuma. Are o greutate de 231 grame. Dêca îl întindi, cuprinde o suprafața de patru metrii. Are optu pagine; pe fia-care 12 colône, în fia-care colôna 367 rënduri, va sè dica o pagina contine 4404 rënduri, ier numerul întregu 35,242. Astfel diuarul acesta eșindu odata pe septemâna, în cursu de unu anu ar formâ o biblioteka de 260 tomuri; ier dêca ar iesi în tôte zilele, afara de dumineca si serbatori, ar formâ o biblioteka de 1500 tomuri.

Spicuri. Dl colonel Costafur a daruitu pinacotecei din Bucuresei portretul fostului Domnu Alexandru Ghica. — Dsiôr'a Teodorini debutèza cu multu succesu pe scen'a teatrului din Turin. — „Florile primaverii“ e titlul unei broșure ce a aparutu la Bucuresei, de dl George Garbinu. — „Biserice'a si Scôl'a“ apare dela anul nou sub redacțiunea dlui professoru Aron Hamsca. — Joachim, celebrul violinistu, a debutatu zilele aceste în Budapesta. — Dl T. J. Giuvara a descoperitu în bibliotec'a naționala din Paris dône manuscrise de interesu naționalu român. — „Cocosul Rosiu“ a încetatu. — Adelina Patti în lunile martie—aprilu va debutâ si pe unele scene din Austro-Ungaria. — Gounod scrie o opera noua, titlul acesteia va fi „Le tribut de Zanora,“ si se va represintâ în iern'a viitoare.

Biserica si scôla.

Mitropolitul Dobrogei, despre care scriseramu în nr. trecutulu că a muritu la Bucuresei, a fost de 67 ani. Elu, ni spune „Rom. Lib.“ s'a nascutu în Tesali'a.

educațiunea si-a facut'o în Epiru. În etate de 20 ani a trecutulu la Constantinopolu la patriarhia, unde ajunse archidiaconu, mai în urma vicaru patriarcalu, si că atare, dupa datina, se facu de-a dreptul mitropolitulu al Dobrogei la 1851. Mitropolitulu Dionisie, că unu prelatu întieptu, a iubitu multu pe românii eparchiei sale, nelasându-i sè se fusioneze cu bulgarii. Se dice, că înca înainte cu 10 ani punea în evidența locuitorilor Dobrogei venirea acesteia provincie sub domni'a muma a României.

Din Clusiu ni se scrie, că la universitatea de acolo, afara de premiulu obtinutu de dl Absolon Todea, de care luaramu notiti'a în nr. 97, unu alu doile premiulu — pentru deslegarea unei probleme matematice — s'a acordatu tinerulu românulu Petru Piposu, ascultatorulu de studiile matematice si fise la facultatea filosofica, carele si în anul trecutulu a fost premiatulu. Facemu cu tóta placerea acêsta întregire, si ne bucurâmu, că tinerinea nôstra pornesce pe o cale atâtu de serioasa.

Biserice'a în Dobrogi'a. Se sustine, că guvernulu românulu se va ocupâ zilele aceste a regulâ, din punctulu de vedere bisericescu, pozițiunea Dobrogei. Ea se dice că va fi ancetata la eparchie'a Dunarei de Jos.

Schitie. Dl Dim. Chirescu din Cernavoda (Dobrogea) a oferitu a reparâ cu cheltuiel'a sa localulu de șcôla din acelu orasiu. — Dl Vasilie Bumbac fu numitu professorulu definitivulu la gimnasiulu gr. or. din Suceva.

Ce e nou ?

Dela curte. Principele de corôna Rudolf s'a dusu la Dreza, unde a fost primitulu cu multa pompa. — Archiduces'a Valeria a mersu din Gôdöllô la Viena, si la gara a fost primita de augustii sei parinti. — Pentru nunt'a de argintulu a Maj. Lor se facu pregatiri în tôte partile imperiului. Deosebitulu în Viena se vor arangia niste serbâri mari pe timpul acela. Si în Budapesta se tinu adunâri spre a satorî o programa festiva.

Carnevalu. Al doile balu de curte se va tine în Viena la 25 l. c., la acesta deosebitulu s'au invitatulu mai multi tineri jucasi. — În serat'a musicala a tinerimei române din Budapesta, dsiôr'a Zafirî, o eleva a lui Liszt, va esecutâ o piesa de pianu. — În pies'a ce se va represintâ în comun'a Covasintiu, comit. Arad, cu ocașiunea balului de acolo, nu dsiôr'a Craciunescu, ci dsiôr'a Emilia Craciunasiu, va jocâ pe tiner'a veduva Adela.

Principele Fridericu Eugeniu, al treile fiu al principelui Antoniu, capul ramurei catolice de Hohenzollern, se va casatorî în curêndulu cu principessa Maria Luisa de Turu si Taxis, nepôt'a imperatului si regelui Austro-Ungariei. Jun'a principesa este nascuta în 1859, principele în 1843. Fidantiatul este fratre cu A. S. Regala principele Carol, cu principele Leopold de Hohenzollern si cu principessa Maria comitesa de Flandra.

Numerulu damelor decorate cu crucea „Elisabeta“ se urca pân'acuma la 366. „Binele Publicu“ ne spune, că s'au ridicatu o mulțime de plângeri si reclamațiuni contra uitârii culpabile (!) pe care a avut'o ministerulu față cu multe din dame. Unele din plângeri se rapôrta asupra multor persône decorate în urm'a unor considerațiuni nejustificate.

Cium'a în Transilvania. Diuarulu „Magy. Polg.“ publica cu tóta rezerv'a, că în comun'a Gyergy-Ditrô în secuime unu omu a muritu de ciuma. Se spera înse, că scirea acêst'a e numai productulu unei fantasii iritate, si că cium'a n'a sositulu înca la noi din Russi'a.

Unu sacrilegiu. Diarele americane se ocupa multu de unu sacrilegiu îndrasnetiu ce s'a comisu de curându la New-York. Niste rei-facatori au furatu cadavrulu unui forte bogatu negociantu, mortu acum doi ani la New-York, anume Stewart, care fusese depusu într'unu mormentu provisoriu, fiind că veduv'a sa voia să construiescă unu monumentu specialu destinatu a primii resturile barbatului seu. Acum edificiulu fiind gata la Garden-City, în Long-Islanda, veduv'a dadu ordinu a se transporta în elu cosciugulu barbatului seu. Se dusera la mormentulu provisoriu . . . cosciugulu era deschisu si golu! . . . corpulu dlui Stewart fusese furatu. Dn'a Stewart a promis� îndata o recompensa forte mare persoanei ce-i va indica unde se afla corpulu barbatului seu. Acesta promissiune a fost facuta urbi et orbi, si e forte probabilu, că nu remâne fara respunsu, căci fara îndoie!a acesta a fost mobilulu sacrilegiului.

Unu rusu înamoratn. Estragemu din „Rom.“ urmatorea stofa pentru unu romanu. Unu oficieru rusu, trecându în resboiul din urma la câmpul luptei, la Bucuresci facuse cunoscint'ia unei tîerance române, care era cassierit'ia la otelul Fieschi. Frumseti'a si blândeti'a tinerei Maritie câstigara ânim'a oficiarului rusu, care si elu nu era decâtu de 24 ani, forte bine crescutu, amabilu si cu maniere alese. Trecu Dunarea; înse ânim'a sa remase la Maritia. Ne mai putendu reziste amorului, în Varna se otarese a se rentorce la amant'a sa. Înse, fiindu cassieru al regimentului, avea cu densus 26,000 ruble ale statului. Ce se face? Sè le lasè? Dar ele puteau sè pièra. Sè le 'ncredintieze comandantelui? Dar atunci trebuia sè spuna, că vrè sè fuga. Sè le ia cu densus? Va trece de sustragatoru de bani publici. În fine decide a duce si banii cu sine, cu cugetul d'a-i înapoiá. Elu fuge. Sosese la Bucuresci. Apoi în vestiminte civile merge cu Maritia la Pietrosiani. Acolo vrè sè se cunune, dar preotul refusa. Într' aceste rusii facu alarma, poliçia cauta în tôte partile pe fugarul, si îl afla. La elu se gasescu si banii. Oficierul se transporta la Bucuresci. Si Maritia? Sermân'a! Ea plânge . . .

Ampliatii liniei ferate Offenheim. Compani'a calei ferate Lemberg-Cernauti-Iasi a pusu în disponibilitate, dela 1 ianuariu anul curentu, prin suprimare de functiuni, pe mai multi împiegati români. Numerul împiegatilor înlaturati este de 55, dintre cari 21 împiegati proprii si 34 conductori si frênari. Din numerul totalu alu celor pusi în disponibilitate nu sînt de câtu 6 straini, între cari 4 împiegati si 2 conductori. Partinirea e atátu de vedita, în câtu nu e nevoie a o mai relevá! Astfel s'au lasatu pe drumuri, în timpu de ièrna si cu familie, 49 români, si acesta se vede numai pentru că români se afla în tîer'a lor si pentru că ei trebuie sè fia jertfiti strainilor! Asemenea lucruri monstruóse se potu întêplá numai în Români'a! — esclama „Stéu'a României.“

Perderile Rusiei numai în resboiul din Europa în campani'a contra Turciei se urca la 172,400 soldati; dintre acestia 120,950 au fost îngropati în peninsul'a Balcanilor, ièr 42,950 au muritu în Rusi'a, transportati acolo spre vindecare.

Sciri merunte din tîera. La curtea cu jurati din Sibiu au eșitu prin sörte pentru anul curentu numai 6 români. — **Magiarisarea numelor** face progressu mare, din 1867 pâna finea anului trecut 2162 de familie straine si-au magiarisatu numele.

— **Guvernul** voiesce sè face o carantina între noi si Rusi'a, spre a împedecá întroducerea crumei de acolo la noi. — **Barcãul**, unu riu din Biharia, s'a umflatu si inundându o mulçime de hotare, face pagube grozave.

Dela Bucuresci. De 20 de ani poporaçiunea capitalei s'a sporitu prin nasceri numai cu 2620, ièr prin emigrári cu 16,800 de ênsi; emigrári se facu din Austro-Ungaria. — **DI V. A. Urechia**, scrie „Binele Publicu“, nu s'a dusu în Dobroçia, ci la Viena, pentru cautarea sânetatii sale.

Din Români'a. Circulaçiunea pe mai multe linie ale câilor ferate s'a înterruptu pe câte-va ðile din caus'a ninsorii multe. — **Viforul în Dobroçea** totu mai împedeca comunicaçiunea curselor postale, căci troenii de zapada au nepaditu drumurile. — **Colonelul N. Dabija** a fost numitu în postul vacantu de ministru secretaru de stat la despartiementu resboiului.

Din strainetate. Sultanul a dispusu sè i se face mormentu, căci Islamul pretinde dela credintiosi că în etate virila sè cugete la întorcerea la Dumnedieu; dar fiind că Sultanul se teme, că Constantinopolul va ajunge în mânilor crestinilor, mormentu lui se va face în Asia. — **În Belgi'a**, la Bassily, s'a întêplatu o mare nenorocire pe calea ferata; mașinistul si 2 caletori au muritu, ièr altii multi s'au ranitu. — **Pap'a** a întrodusu mai multe economii în curtea sa, ceea ce a necașitu multu pe unii oficiantii ai sei.

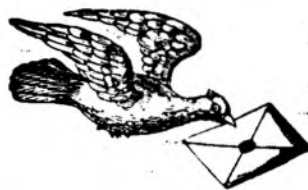
Rebus.

— De Minodora Ciumudanu. —

éca éca éca
éca **OMU** éca
éca **OMU** éca
éca éca

Terminul deslegării e 5 febr. Se va sorti o carte.

Post'a Redactiunii.

Dlul V. M. L. în Bucuresci. Vervem tramite epistola particularia. Salutare!

Lugostu. Ne pare reu, că ne-amu însielatu în așteptarea si credint'ia noastră.

Dnei A. G. în B. Amu dispusu numai decâtu. Crede-mu că de atunce a si sositu.

Berlin. Acusi.

X. Y. Pré secu pentru noi.

Dnei M. P. în S. Ne pare bine, că schimbarea v'a causatu placere Abonantii tramisi vor primi regulatu fói'a, că toti prenumerantii nostrii.

Nrul acesta e celu de pe urma care se mai tramite tuturor abonantilor nostri din anul trecut. Cei ce nu mai voiescu a-si rennoi abonamintele, sînt rugati a-l înapoiá; ièr cei ce dorescu se aiba si mai departe fói'a noastră, binevoiesca a ni refu pretiul numai decâtu. Cei ce au tînutu aceste numere si nu ni-au respunsu înca pretiul, vor primi dela noi în septemân'a viitoare **carta de Nachnahme**, căci nu putem dá nimenuia fói'a pe așteptare.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Budapesta. 1879. Boulevard-Museu nr. 10.